

## บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยทำนายการแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท ภาคใต้ตอนบน จากกลุ่มตัวอย่าง 160 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท ประกอบด้วย เพศ ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย ระดับการศึกษา ลักษณะอาชีพ ความเพียงพอของรายได้ และระยะเวลาที่เผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ เป็นค่าความถี่ และร้อยละ อายุ และระยะเวลาที่ดูแลผู้ป่วยด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยจิตเภท ประกอบด้วย เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา การทำงาน เป็นค่าจำนวน และร้อยละ อายุ ระยะเวลาการเจ็บป่วยด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 การแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรการเผชิญ ความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ความทุกข์ทรมาน การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ และสร้างสมการทำนายการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบและด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแลในครอบครัว

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท จำแนกตาม เพศ อายุ ระยะเวลาการดูแลผู้ป่วย ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย ระดับการศึกษา ลักษณะอาชีพ ความเพียงพอของรายได้ และระยะเวลาที่เผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์

ข้อมูลส่วนบุคคล	Max	Min	$\bar{x}$	จำนวน (n=160)	ร้อยละ
<b>เพศ</b>					
ชาย				46	28.75
หญิง				114	71.25
<b>อายุ (ปี)</b>					
20-29	59	20	44.5	22	13.75
30-39				31	19.37
40-49				36	22.50
50-59				71	44.38
<b>ระยะเวลาการดูแลผู้ป่วย (เดือน)</b>					
6 - 12	276	6	83.41	28	17.50
13 - 60				66	41.25
61-120				41	25.63
121 เดือนขึ้นไป				25	15.62
<b>ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย</b>					
บิดา-มารดา				62	38.75
พี่-น้อง				53	33.13
คู่สมรส				21	13.12
อื่น ๆ (บุตร, ลูก-ป้า, น้า)				24	15.00
<b>ระดับการศึกษา</b>					
ประถมศึกษา				102	63.75
มัธยมศึกษา/ปวช.				32	20.00
อนุปริญญา/ปวส.				13	8.10
ปริญญาตรี				11	6.90
สูงกว่าปริญญาตรี				2	1.25

## ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n=160)	ร้อยละ
<b>ลักษณะอาชีพ</b>		
งานบ้าน	31	19.38
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	16	10.00
เกษตรกร	36	22.50
รับจ้าง	39	24.37
ค้าขาย	25	15.63
อื่น ๆ (นักศึกษา, ธุรกิจส่วนตัว)	13	8.12
<b>ความเพียงพอของรายได้ในครอบครัว</b>		
เพียงพอ	119	74.40
ไม่เพียงพอ	41	25.60
<b>ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์</b>		
น้อยกว่า 35 ชั่วโมง	62	38.80
35 ชั่วโมงขึ้นไป	98	61.30

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.30 ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 50-59 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.38 โดยมีอายุเฉลี่ย 44.5 ปี มีระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย อยู่ในช่วง 13- 60 เดือน คิดเป็นร้อยละ 41.25 เฉลี่ย 83.41 เดือน มีความสัมพันธ์เป็นบิดา-มารดา คิดเป็นร้อยละ 38.75 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.75 ผู้ดูแลประกอบอาชีพรับจ้างสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 24.37 ด้านรายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่มีการรับรู้ว่าครอบครัวมีรายได้เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 74.40 และมีระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์มากกว่า 35 ชั่วโมงขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 61.30

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยจิตเภท

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ป่วยจิตเภทจำแนกตาม เพศ อายุ ระยะเวลาการเจ็บป่วย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา การทำงาน

ข้อมูลส่วนบุคคล		Max	Min	$\bar{x}$	จำนวน (n=160)	ร้อยละ
เพศ	ชาย				85	53.10
	หญิง				75	46.90
อายุ (ปี)		81	16	37.87		
	16-19				5	3.12
	20-29				48	30.00
	30-39				44	27.50
	40-49				29	18.13
	50-59				18	11.25
	60 ปีขึ้นไป				16	10.00
	ระยะเวลาการเจ็บป่วย (เดือน)	360	6	94.30		
	6 - 12			19	11.87	
	13 - 60			62	38.75	
	61- 120			43	26.88	
	121 เดือนขึ้นไป			36	22.50	
สถานภาพสมรส	โสด				54	3.80
	คู่				87	54.40
	หม้าย/หย่าร้าง				19	11.90
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา				92	57.50
	มัธยมศึกษา/ปวช.				48	30.00
	อนุปริญญา/ปวส.				15	9.40
	ปริญญาตรี				5	3.10
การทำงาน	ทำงาน				77	48.10
	ไม่ทำงาน				83	51.90

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ป่วยจิตเภท ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.10 มีอายุอยู่ในช่วง 20-29 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30 มีระยะเวลาการเจ็บป่วยอยู่ในช่วง 13-60 เดือนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.75 มีสถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 54.40 ระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาร้อยละ 57.50 และด้านการทำงานผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 51.90

### ตอนที่ 3 การแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท และค่าความถี่ร้อยละ ของระดับคะแนนการแสดงออกทางอารมณ์

ตัวแปร	จำนวน (n=160)	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{x}$	SD
การแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบ (การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความไม่เป็นมิตร ความผูกพันทางอารมณ์ที่มากเกินไป)			1.25	3.15	1.89	0.34
เหมาะสมมาก (1.00-1.49)	17	10.60				
เหมาะสม (1.50-2.49)	137	85.60				
ไม่เหมาะสม (2.50-3.49)	6	3.80				
ต้องปรับปรุง (3.50-4.00)	0	0				
รวม	100	100				

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทมีการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบเหมาะสม มีจำนวนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.6 รองลงมาคือ มีการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบเหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 10.6 โดยผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทมีคะแนนการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบ อยู่ในช่วง 1.25-3.15 คะแนน คะแนนการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบเฉลี่ย 1.89 คะแนน

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท และค่าความถี่ร้อยละ ของระดับคะแนนการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวก

ตัวแปร	จำนวน (n=160)	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{x}$	SD
การแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวก (การแสดงความอบอุ่นเป็นมิตร การแสดงความชื่นชม)			1.00	3.46	1.63	0.41
เหมาะสมมาก (1.00-1.49)	68	42.50				
เหมาะสม (1.50-2.49)	91	56.90				
ไม่เหมาะสม (2.50-3.49)	1	0.60				
ต้องปรับปรุง (3.50-4.00)	0	0				
รวม	100	100				

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระดับการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกเหมาะสม มีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมาคือมีการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกเหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 42.5 โดยผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทมีคะแนนการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวก อยู่ในช่วง 1.00- 3.46 คะแนน คะแนนการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกเฉลี่ย 1.63 คะแนน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทจำแนกตามรายด้าน และรายข้อ

การแสดงออกทางอารมณ์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
<b>การแสดงความไม่เป็นมิตร</b>	1.55	0.51	เหมาะสม
ฉันคิดว่าคงจะดีหากเขาตายไป	1.27	0.56	เหมาะสมมาก
ฉันเกลียดการดูแลเขา	1.33	0.55	เหมาะสมมาก
ฉันอยากให้เขาอยู่ในโรงพยาบาลตลอดไป	1.44	0.67	เหมาะสมมาก
คงจะดีหากเขาได้ไปอยู่ไกลๆจากฉัน	1.48	0.72	เหมาะสมมาก
เขาเป็นคนที่ไม่มีคุณค่าอะไรเลย	1.51	0.66	เหมาะสม
เขาทำให้ฉันต้องหมดความอดทน	1.70	0.83	เหมาะสม
บางครั้งฉันมีความรู้สึกอยากจะทำร้ายเขา	1.82	0.81	เหมาะสม
ต้องทำโทษเขาเพื่อให้เขารับผิดชอบตัวเอง	1.83	0.83	เหมาะสม
<b>การวิพากษ์วิจารณ์</b>	1.86	0.54	เหมาะสม
ฉันรู้สึกว่าเขาเกลียดฉัน	1.34	0.58	เหมาะสมมาก
ฉันรู้สึกว่าเขาไม่ได้ชื่นชมในสิ่งที่ฉันทำให้เลย	1.48	0.75	เหมาะสมมาก
ฉันรู้สึกผิดหวังในตัวเขา	1.76	0.86	เหมาะสม
การกระทำของเขาสร้างปัญหาให้กับฉัน	1.80	0.81	เหมาะสม
ฉันรู้สึกอายกับพฤติกรรมของเขา	1.91	0.82	เหมาะสม
ฉันไม่ชอบพฤติกรรมหลายๆอย่างของเขา	2.20	0.88	เหมาะสม
ฉันรู้สึกทุกข์ใจกับพฤติกรรมของเขา	2.56	0.92	ไม่เหมาะสม
<b>ความผูกพันทางอารมณ์ที่มีมากเกินไป</b>	2.49	0.33	เหมาะสม
ฉันควบคุมอารมณ์ได้ยากเมื่อเขาทำให้ฉันโกรธ	2.13	0.99	เหมาะสม
ฉันต้องโกหกเขาเพื่อควบคุมพฤติกรรมของเขา	2.46	0.91	เหมาะสม
ฉันดูแลเขาอย่างไม่ฉลาดสยดสยอง	2.55	0.91	ไม่เหมาะสม
ฉันต้องบังคับให้เขาทำในสิ่งที่ควรทำ	2.63	0.90	ไม่เหมาะสม
ฉันมีไม่สบายทางกายเพราะกังวลเกี่ยวกับตัวเขา	2.68	0.92	ไม่เหมาะสม

หมายเหตุ คะแนนต่ำหมายถึงมีการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมมาก คะแนนสูงหมายถึงมีการแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสม



จากตารางที่ 8 พบว่าการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบ เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า ผู้ดูแลมีการแสดงออกทางอารมณ์ด้านความผูกพันทางอารมณ์ที่มีมากเกินไปสูงที่สุด ( $\bar{X}=2.49$ ) รองลงมาคือ การวิพากษ์วิจารณ์ ( $\bar{X}=1.86$ )

ด้านความผูกพันทางอารมณ์ที่มีมากเกินไป พบว่าผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทมีอาการไม่สบายทางกายเพราะกังวลเกี่ยวกับตัวผู้ป่วย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ( $\bar{X}=2.68$ ) รองลงมาคือการบังคับให้ผู้ป่วยทำในสิ่งที่ควรทำ ( $\bar{X} = 2.63$ ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การควบคุมอารมณ์ได้ยากเมื่อผู้ป่วยทำให้โกรธ ( $\bar{X}=2.13$ )

ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ พบว่า ผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท มีความรู้สึกทุกข์ใจกับพฤติกรรมของผู้ป่วย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ( $\bar{X}=2.56$ ) รองลงมาคือ การไม่ชอบพฤติกรรมหลาย ๆ อย่างของผู้ป่วย ( $\bar{X}= 2.20$ ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การที่ผู้ดูแลรู้สึกว่าผู้ป่วยเกลียดเขา ( $\bar{X}=1.34$ )

ด้านการแสดงความเป็นมิตร พบว่า ผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท ต้องทำโทษผู้ป่วยแรง ๆ เพื่อให้เขารับผิดชอบต่อตัวเองมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ( $\bar{X}=1.83$ ) รองลงมาคือ บางครั้งมีความรู้สึกอยากทุบตีผู้ป่วย ( $\bar{X}= 1.82$ ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ คิดว่าคงจะดีหากผู้ป่วยตายไป ( $\bar{X}=1.27$ )





ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทจำแนกตามรายด้าน และรายข้อ

การแสดงออกทางอารมณ์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
<b>การแสดงความอบอุ่นเป็นมิตร</b>	<b>1.51</b>	<b>0.42</b>	<b>เหมาะสม</b>
ฉันรักเขา	1.35	0.55	เหมาะสมมาก
ฉันเฝ้าภาวนาให้เขาหาย	1.41	0.55	เหมาะสมมาก
ฉันรู้สึกดีเมื่อเห็นเขามีความสุข	1.46	0.54	เหมาะสมมาก
ฉันรู้สึกสงสารเขา	1.51	0.60	เหมาะสม
การดูแลเขาเป็นหน้าที่ของฉัน	1.60	0.65	เหมาะสม
ฉันต้องระวังคำพูดเพื่อไม่กระทบความรู้สึกของเขา	1.63	0.69	เหมาะสม
ฉันรู้สึกเสียใจกับการเจ็บป่วยของเขา	1.64	0.66	เหมาะสม
<b>การแสดงความชื่นชม</b>	<b>1.76</b>	<b>0.51</b>	<b>เหมาะสม</b>
เขาเป็นคนที่ไม่มีพิษภัยกับใคร	1.63	0.69	เหมาะสม
โดยทั่วไปเขาเป็นคนนิสัยดี	1.68	0.66	เหมาะสม
เขาก็มีข้อดีหลายอย่าง	1.71	0.57	เหมาะสม
ไม่ว่าจะทำอะไรเขาก็พยายามทำอย่างเต็มที่	1.81	0.68	เหมาะสม
ทุกวันนี้เขาก็ทำให้ฉันพอใจ	1.86	0.67	เหมาะสม
เมื่อได้รับคำแนะนำเขาจะพยายามทำตาม	1.89	0.64	เหมาะสม

หมายเหตุ คะแนนต่ำหมายถึงมีการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมมาก คะแนนสูงหมายถึงมีการแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสม

จากตารางที่ 9 พบว่าการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวก เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า ผู้ดูแลมีการแสดงออกทางอารมณ์ด้านการแสดงความชื่นชมสูงที่สุด ( $\bar{X}=1.76$ ) รองลงมาคือ การแสดงความอบอุ่นเป็นมิตร ( $\bar{X}=1.51$ )

ด้านการแสดงความชื่นชม พบว่าผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทมีการรับรู้ว่ามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ( $\bar{X}=1.89$ ) รองลงมาคือทุกวันนี้ผู้ป่วยทำให้ผู้ดูแลพอใจ ( $\bar{X} = 1.86$ ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ดูแลในครอบครัวรู้สึกที่ผู้ป่วยไม่มีพิษภัยกับใคร ( $\bar{X}=1.63$ )

ด้านการการแสดงความอบอุ่นเป็นมิตร พบว่า ผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท มีความรู้สึกเสียใจกับการเจ็บป่วยของผู้ป่วย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X}=1.64$ ) รองลงมาคือ ต้องระงับคำพูดเพื่อไม่ให้กระทบความรู้สึกของผู้ป่วย ( $\bar{X}= 1.63$ ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ดูแลรักผู้ป่วย ( $\bar{X}=1.35$ )

ตอนที่ 3 ค่าพิสัย คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรการเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ความทุกข์ทรมาน การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต

ตารางที่ 10 ค่าพิสัย คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรการเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ความทุกข์ทรมาน การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	Range	$\bar{X}$	SD
การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา	4	1.83-3.75	2.88	0.31
ความทุกข์ทรมาน	5	1.00-3.94	1.99	0.71
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต	10	0.39-7.17	2.49	1.43
ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท	5	1.61-4.61	3.83	0.49
ความเข้มแข็งในตน	5	1.33-5.00	3.80	0.66
ความรู้และประสบการณ์ในการตัดสินใจ	5	1.67-4.89	3.89	0.59
ความแข็งแกร่งด้านร่างกายของผู้ดูแล	5	1.00-5.00	3.57	0.96
ความเอาใจใส่ในสุขภาพของผู้ป่วยจิตเภท	5	1.50-5.00	3.85	0.57

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา อยู่ในช่วง 1.83-3.75 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 2.88 คะแนน ความทุกข์ทรมาน มีคะแนนอยู่ในช่วง 1.00-3.94 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 1.99 คะแนน และการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต มีคะแนนอยู่ในช่วง 0.39-7.17 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 2.49 คะแนน

ผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทโดยรวมอยู่ในช่วง 1.61-4.61 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 3.83 คะแนน มีคะแนนราย

ด้าน ของความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ดังนี้ ด้านความเข้มแข็งในตนและความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วย อยู่ในช่วง 1.33-5.00 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 3.80 คะแนน ด้านความรู้และประสบการณ์ในการตัดสินใจกระทำเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วยจิตเภท อยู่ในช่วง 1.67-4.89 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 3.89 คะแนน ด้านความแข็งแกร่งด้านร่างกายของผู้ดูแล อยู่ในช่วง 1.00-5.00 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 3.57 คะแนน และมีคะแนนด้านความเอาใจใส่ในสุขภาพของผู้ป่วยจิตเภท อยู่ในช่วง 1.50-5.00 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 3.85 คะแนน

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา

การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา	$\bar{X}$	SD
หาวิธีหลาย ๆ วิธีในการจัดการกับความเครียด	2.05	0.76
ใช้ความพยายามอย่างมากในการจัดการกับความเครียด	2.26	0.73
ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นเมื่อท่านแก้ปัญหาเองไม่ได้	2.57	0.79
สามารถคิดริเริ่มงานใหม่ได้ในขณะที่เกิดความเครียด	2.80	0.81
ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยกับบุคคลอื่น	2.92	0.83
ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมทำให้ท่านจัดการกับความเครียดได้ดีขึ้น	3.01	0.71
การทำอะไรบางอย่างจะช่วยลดความเครียด	3.03	0.78
นำประสบการณ์เดิมมาจัดการกับความเครียด	3.09	0.69
พยายามควบคุมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ให้ลุกลาม	3.10	0.66
เลือกใช้วิธีที่ดีที่สุดในการจัดการกับปัญหา	3.11	0.69
แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นทีละประเด็น	3.13	0.65
ยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในขณะที่ดูแลผู้ป่วย	3.44	0.76

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มตัวอย่างมีการเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหาโดยข้อที่มีค่าคะแนนสูงสุดคือ การยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นในขณะที่ดูแลผู้ป่วย ( $\bar{X}=3.44$ ) รองลงมาคือ การแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นทีละประเด็น ( $\bar{X}=3.13$ ) และพบว่าข้อที่ค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การหาวิธีหลาย ๆ วิธีในการจัดการกับความเครียด ( $\bar{X}=2.05$ )

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทจำแนกตามรายด้านและรายข้อ

ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท	$\bar{X}$	SD
<b>ความแข็งแรงด้านร่างกายของผู้ดูแล</b>	3.57	0.96
รู้สึกเหนื่อยล้าในการดูแลผู้ป่วย	3.40	1.06
ปัญหาสุขภาพร่างกายที่เป็นอุปสรรคต่อการดูแลผู้ป่วย	3.74	1.24
<b>ความเข้มแข็งในตนและการตัดสินใจเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วย</b>	3.80	0.66
มีวิธีการดูแลผู้ป่วยใหม่ ๆ จากคนในครอบครัว	3.39	0.89
ตัดสินใจจัดการดูแลผู้ป่วยเมื่อมีอาการทางจิตกำเริบได้ ไม่เกิดอันตราย	3.97	0.83
สามารถรับรู้ถึงความรู้สึกของผู้ป่วยในขณะที่ผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลง	4.05	0.76
<b>ความเอาใจใส่ในสุขภาพของผู้ป่วยจิตเภท</b>	3.85	0.57
เอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศของผู้ป่วย	3.65	0.82
นึกถึงความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วย	3.72	0.77
ใส่ใจถึงอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้ป่วย	3.92	0.72
จัดสิ่งแวดล้อมเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วย	4.11	0.89
<b>ความรู้และประสบการณ์ในการกระทำเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วย</b>	3.89	0.59
ความรู้เกี่ยวกับโรคจิตเภท	3.43	0.95
วิธีการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้ป่วย	3.56	0.81
ชนิดและปริมาณอาหารที่เหมาะสมกับผู้ป่วย	3.85	0.84
ประสบการณ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยเมื่อมีอาการกำเริบ	3.90	0.82
โรคจิตเภทมีผลต่อความคิดพฤติกรรมและการควบคุมตนเองของผู้ป่วย	3.90	0.99
ความเข้มแข็งหรือกำลังใจของผู้ป่วย	3.95	0.65
ความต้องการการพักผ่อนที่เพียงพอกับภาวะสุขภาพของผู้ป่วย	3.96	0.76
อาการเริ่มแรกที่แสดงถึงความเปลี่ยนแปลงของอาการทางจิตของผู้ป่วย	4.11	0.80
เมื่อผู้ป่วยมีความเครียดจะส่งผลต่ออาการทางจิตของผู้ป่วย	4.36	0.80

จากตารางที่ 12 พบว่าผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทมีคะแนน ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ด้านความเข้มแข็งในตนเองและความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วย 3.80 คะแนน เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ผู้ดูแลสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกของ

ผู้ป่วยที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ป่วยมีอาการทางจิตเปลี่ยนแปลงสูงที่สุด ( $\bar{X} = 4.05$ ) ส่วนความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทต่ำสุดคือ การมีวิธีการดูแลผู้ป่วยใหม่ ๆ จากคนในครอบครัว ( $\bar{X} = 3.39$ )

คะแนนความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ด้านความรู้และประสบการณ์ในการตัดสินใจกระทำเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ป่วยจิตเภท พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.89 ข้อที่ผู้ดูแลมีความสามารถสูงสุดคือ ทราบว่าเมื่อผู้ป่วยมีความเครียดจะส่งผลต่ออาการทางจิต ( $\bar{X} = 4.36$ ) และผู้ดูแลมีความรู้เกี่ยวกับโรคจิตเภทต่ำสุด ( $\bar{X} = 3.43$ )

คะแนนความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ด้านความแข็งแรงด้านร่างกายของผู้ดูแล เฉลี่ย 3.57 คะแนน และเมื่อพิจารณาตามรายข้อ พบว่าผู้ดูแลมีความสามารถในการดูแลผู้ป่วยโดยไม่มีปัญหาสุขภาพร่างกายที่เป็นอุปสรรคต่อการดูแลผู้ป่วยสูงสุด ( $\bar{X} = 3.74$ ) และผู้ดูแลมีความสามารถในการดูแลโดยไม่มีความรู้สึกเหนื่อยล้าในการดูแลผู้ป่วย ต่ำสุด ( $\bar{X} = 3.40$ )

ด้านความเอาใจใส่ในสุขภาพของผู้ป่วยจิตเภท มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.85 คะแนน เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ผู้ดูแลมีความสามารถในการดูแลหรือจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.11$ ) ส่วนการเอาใจใส่ดูแลเกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศของผู้ป่วย ผู้ดูแลมีความสามารถในการดูแลต่ำสุด ( $\bar{X} = 3.65$ )



ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความทุกข์ทรมาน

ความทุกข์ทรมาน	$\bar{X}$	SD
คลื่นไส้ และ/หรืออาเจียน	1.35	0.69
รู้สึกแน่นหน้าอก หายใจไม่ออก	1.55	0.82
ตกใจง่าย	1.70	0.95
สมาธิในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ลดลง	1.73	1.01
ใจสั่น	1.86	1.07
กลัว	1.89	1.14
ความอยากอาหารลดลง รับประทานอาหารได้น้อย	1.93	0.95
รู้สึกน้อยใจ	1.96	1.03
เวียนศีรษะ	1.99	1.07
เศร้า	2.00	1.06
หงุดหงิด อารมณ์เสียง่าย	2.05	1.05
ปวดเมื่อย	2.08	1.06
อ่อนเพลีย	2.30	1.06
นอนไม่หลับ	2.36	1.18
ปวดศีรษะ	2.38	1.05
วิตกกังวล	2.66	1.20

จากตารางที่ 13 พบว่าความทุกข์ทรมานที่ผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทได้รับสูงสุด คือ ความวิตกกังวล ( $\bar{X}$ =2.66) รองลงมาคือ นอนไม่หลับ ( $\bar{X}$ = 2.36) และปวดศีรษะ ( $\bar{X}$ = 2.38) ส่วนความทุกข์ทรมานที่ผู้ดูแลได้รับต่ำที่สุดคือ การคลื่นไส้ อาเจียน ( $\bar{X}$ =1.35)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต

การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต	$\bar{X}$	SD
สับสน ไม่รู้เวลา สถานที่ และบุคคล	1.58	2.25
ตื่นเต้น กระวนกระวาย แสดงออกโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย เร็วมากกว่าปกติ	1.82	2.01
ความคิดแปลก ๆ เพื่อฝัน	1.85	1.93
คิดว่าตนมีความสามารถพิเศษเกินความเป็นจริง	1.90	1.91
ไม่เป็นมิตร จนถึงทำร้ายร่างกายผู้อื่น	1.93	2.16
ปฏิเสธการทำตามกฎทั่วไปของสังคม	1.95	2.29
ทำทางและการเคลื่อนไหวที่ไม่เป็นธรรมชาติ หรือดูแปลกประหลาด	1.96	1.88
ระแวงว่ามีคนคิดจะทำร้าย ไม่ไว้วางใจผู้อื่น	2.13	2.21
ประสาทหลอน จากการได้ยิน การเห็นภาพ การได้กลิ่น หรือความรู้สึกทางกาย	2.25	2.37
กังวลเกี่ยวกับอาการทางกาย เชื่อว่าตนเองมีความผิดปกติทางร่างกาย	2.60	2.10
ขาดความสนใจกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต	2.68	2.23
รู้สึกผิด เสียใจ หรือโทษตัวเอง ในเรื่องจริงหรือคิดไปเอง	2.70	2.25
ความคิดสับสน มีปัญหาในการคิดอย่างต่อเนื่อง	3.05	2.45
รู้สึกเศร้า ท้อแท้ หมดกำลังใจ มองโลกในแง่ร้าย	3.06	2.21
การเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ และทำทางในการสื่อสารน้อยกว่าที่ควรจะเป็น	3.06	2.15
เคลื่อนไหวเชื่องช้า พุดช้า หรือพุดน้อยลง	3.13	2.15
ความตึงเครียด	3.36	2.40
วิตกกังวล เกี่ยวกับปัจจุบันหรืออนาคตของตนเอง	3.81	2.50

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทมีการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต โดยข้อที่มีค่าคะแนนสูงสุดคือ ผู้ป่วยจิตเภทมีความรู้สึกวิตกกังวล เกี่ยวกับปัจจุบันหรืออนาคตของตนเอง ( $\bar{X}=3.81$ ) รองลงมาคือ ผู้ป่วยจิตเภทมีความตึงเครียด โดยมีอาการแสดงเช่น กลัว วิตกกังวล และ กระวนกระวาย ( $\bar{X}=3.36$ ) และผู้ป่วยจิตเภทมีการเคลื่อนไหวเชื่องช้า พุดช้า หรือพุดน้อยลง ( $\bar{X}=3.13$ ) ส่วนข้อที่ผู้ดูแลในครอบครัวมีการรับรู้ถึงความรุนแรงของอาการทางจิต ที่มีค่าคะแนนต่ำสุดคือ ผู้ป่วยจิตเภทสับสน ไม่รู้เวลา สถานที่ บุคคล ( $\bar{X}=1.58$ )



ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ และสร้างสมการทำนายการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกและด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท

ตารางที่ 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ความเพียงพอของรายได้ การทำงาน ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทความทุกข์ทรมาน และการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต กับการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท

ตัวแปร	negEE	Income	Work	Time	Coping	Care	Suffer	Symp.
การแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบ (negEE)	1.00							
ความเพียงพอของรายได้ (Income)	.012	1.00						
การทำงาน (work)	.231*	.107	1.00					
ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ (time)	.249*	.114	.158*	1.00				
การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา (coping)	-.323*	-.008	-.046	-.049	1.00			
ความสามารถในการดูแลผู้ป่วย (care)	-.373*	.011	-.181*	-.059	.517*	1.00		
ความทุกข์ทรมาน (suffer)	.219*	.150*	.052	.285*	-.254*	-.244*	1.00	
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต (symp.)	.434*	.089	.186*	.106	-.252*	-.269*	.438*	1.00

\*  $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตัวแปรพยากรณ์ ยกเว้น ความเพียงพอของรายได้มีความสัมพันธ์กับการแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ดูแลในครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท คือ การทำงาน ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ ความทุกข์ทรมาน และการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต ( $r = .231, .249, .219$  และ  $.434$  ตามลำดับ) นอกจากนั้นการเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา และความสามารถในการ

ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ( $r = -.323$  และ  $-.373$ ) มีความสัมพันธ์ทางลบกับการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบ

และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนาย พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา กับ ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท

ตารางที่ 16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ และสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรในการพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน และค่าคงที่ของการพยากรณ์

ตัวแปร	b	S.E.b	Beta	t
ความเพียงพอของรายได้ (Income)	-.032	.054	-.041	-5.95
การทำงาน (Work)	.071	.049	.102	1.457
ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ (Time)	.144	.050	.203	2.874*
การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา (coping)	-.151	.087	-.139	-1.750
ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท (care)	-.137	.056	-.196	-2.439*
ความทุกข์ทรมาน (suffer)	-.034	.039	-.070	-.883
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต (symp.)	.082	.019	.340	4.442*
R = .569    R <sup>2</sup> = .324    F = 10.402    Constant = 2.607    S.E.est = .292				

\*  $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่าเมื่อนำตัวแปรทำนายทั้งหมด 7 ตัว ได้แก่ ความเพียงพอของรายได้ การทำงาน ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ความทุกข์ทรมาน และการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต มาพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัว พบว่า สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ประมาณร้อยละ 32.4 ( $R^2 = .324$ ) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยทั้งหมดในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท และการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต

ตารางที่ 17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ( $R^2$ ) และการทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้น ( $R^2$  change) ในการทำนายการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัว เมื่อใช้วิธีการถดถอยแบบเป็นขั้นตอน

ลำดับขั้นตัวพยากรณ์	R	$R^2$	$R^2$ change	F
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต	.434	.188	.188	36.651*
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต, ความสามารถในการดูแลผู้ป่วย	.509	.259	.071	27.486*
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต, ความสามารถในการดูแลผู้ป่วย, การเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์	.546	.298	.038	22.036*

\* $p < .05$

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพบว่า การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต อธิบายความแปรปรวนของการแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ( $R^2$ ) เท่ากับ .188 แสดงว่าการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิตสามารถพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบได้ประมาณร้อยละ 18.8

ขั้นที่ 2 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทเข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .259 ( $R^2 = .259$ ) สามารถเพิ่มอำนาจการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิตและความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทสามารถร่วมกันพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลได้ประมาณร้อยละ 25.9 โดยที่เมื่อเพิ่มความสามารถในการดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทเข้าไปจะสามารถพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 ( $R^2$  change = .071)

ขั้นที่ 3 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์เข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .298 ( $R^2 = .298$ ) สามารถเพิ่มอำนาจการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท และระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์สามารถร่วมกันพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัว ได้ประมาณร้อยละ 29.8 โดยที่เมื่อเพิ่มตัวแปรระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์เข้าไป จะ

สามารถร่วมกันพยากรณ์การแสดงผลทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 ( $R^2$  change=.038)

ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และค่าคะแนนมาตรฐาน (Beta) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b ในการพยากรณ์การแสดงผลทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท

ตัวพยากรณ์	B	S.E.b	Beta	t
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต (symp.)	.082	.017	.340	4.864*
ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท (care)	-.189	.049	-.270	-3.878*
การเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์	.140	.048	.197	2.917*
R=.546	R <sup>2</sup> = .298	F= 22.036	Constant= 2.330	S.E.est = .294

\*p<.05

จากตารางที่ 18 เมื่อพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปมาตรฐานพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสูงสุดคือ การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต (Beta=.340) รองลงมาคือ ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท (Beta= -.270) และระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ (Beta= .197) ตามลำดับ แสดงว่าการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต เป็นอันดับแรกในการทำนายการแสดงผลทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท รองลงมาคือ ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท และระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ โดยสามารถสร้างสมการการแสดงผลทางอารมณ์ด้านลบของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทได้ดังนี้

สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ

$$Y \text{ การแสดงผลทางอารมณ์ด้านลบ} = 2.330 + .082 \text{ การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต} \\ - .189 \text{ ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท} + .140 \text{ ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์}$$

สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z \text{ การแสดงผลทางอารมณ์ด้านลบ} = .340 Z \text{ การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต} \\ - .270 Z \text{ ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท} + .197 Z \text{ ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์}$$

ตารางที่ 19 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ความเพียงพอของรายได้ การทำงาน ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ความทุกข์ทรมาน การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต และการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวก

ตัวแปร	postEE	Income	Work	Time	Coping	Care	Suffer	Symp.
การแสดงออกทางอารมณ์								
ทางบวก(postEE)	1.00							
ความเพียงพอของรายได้								
(Income)	-.063	1.00						
การทำงาน (work)	-.042	.107	1.00					
ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับ								
ผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ (time)	.010	.114	.158*	1.00				
การเผชิญความเครียดแบบมุ่ง								
แก้ปัญหา (coping)	-.231*	-.008	-.046	-.049	1.00			
ความสามารถในการดูแลผู้ป่วย								
(care)	-.222*	.011	-.181*	-.059	.517*	1.00		
ความทุกข์ทรมาน (suffer)	.042	.150*	.052	.285*	-.254*	-.244*	1.00	
การรับรู้ความรุนแรงของอาการ								
ทางจิต (symp.)	.300*	.089	.186*	.106	-.252*	-.269*	.438*	1.00

\* $p < .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา และความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท โดยตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวก ( $r = -.231$  และ  $-.222$ ) และการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวก ( $r = .300$ )



ตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ และสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรในการพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน และค่าคงที่ของการพยากรณ์

ตัวแปร	b	S.E.b	Beta	t
ความเพียงพอของรายได้ (Income)	-.057	.073	-.059	-.775
การทำงาน (Work)	-.102	.065	-.122	-1.562
ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์(Time)	.028	.068	.032	.412
การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา (coping)	-.168	.117	-.128	-1.441
ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท (care)	-.106	.076	-.126	-1.404
ความทุกข์ทรมาน (suffer)	-.094	.052	-.158	-1.795
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต (symp.)	.096	.025	.327	3.820*
R = .398	R <sup>2</sup> = .158	F= 4.079	Constant = 2.525	S.E.est = .394

\*p<.05

จากตารางที่ 20 เมื่อนำตัวแปรทำนายทั้งหมด 7 ตัว ได้แก่ ความเพียงพอของรายได้ การทำงาน ระยะเวลาการเผชิญหน้ากับผู้ป่วยในแต่ละสัปดาห์ การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท ความทุกข์ทรมาน และการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต มาพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัวพบว่า สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ประมาณร้อยละ 15.8 (R<sup>2</sup>= .158) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยทั้งหมดในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต

ตารางที่ 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ( $R^2$ ) และการทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้น ( $R^2$  change) ในการทำนายการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัว เมื่อใช้วิธีการถดถอยแบบเป็นขั้นตอน

ลำดับขั้นตัวพยากรณ์	R	$R^2$	$R^2$ change	F
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต	.300	.090	.090	15.609*
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต, การเผชิญความเครียด	.340	.116	.026	10.265*

\* $p < .05$

จากตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพบว่า การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต อธิบายความแปรปรวนของการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ( $R^2$ ) เท่ากับ .090 แสดงว่าการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิตสามารถพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกได้ร้อยละ 9

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหาเข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .116 ( $R^2 = .116$ ) สามารถเพิ่มอำนาจการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิตและการเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหาสามารถร่วมกันพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลได้ประมาณร้อยละ 11.6 โดยที่เมื่อเพิ่มการเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหาเข้าไปได้สามารถพยากรณ์การแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 ( $R^2$  change = .026)



ตารางที่ 22 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และค่าคะแนนมาตรฐาน (Beta) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b

ตัวพยากรณ์	b	S.E.b	Beta	t
การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต (symp.)	.076	.023	.258	3.326*
การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา	-.218	.102	-.166	-2.137*
R=.340	R <sup>2</sup> = .116	F= 10.265	Constant= 2.076	S.E.est = .397

\*p<.05

จากตารางที่ 22 เมื่อพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปมาตรฐานพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสูงสุดคือ การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต (Beta=.258) รองลงมา คือ การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา (Beta= -.166) แสดงว่าการรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต เป็นอันดับแรกในการทำนายการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท รองลงมาคือ การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา โดยสามารถสร้างสมการการแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวกของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภทได้ดังนี้

สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 2.076 + .076 \text{ การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต} - .218 \text{ การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา}$$

การแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวก

สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .258 Z \text{ การรับรู้ความรุนแรงของอาการทางจิต} - .166 Z \text{ การเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา}$$

การแสดงออกทางอารมณ์ด้านบวก